

38215
616-103

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-145/1947/3506
Konu : Yazılı soru önergesi

25.10/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 06/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-163439 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/38215 Esas Nolu soru önergesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-145/1946/3505

Konu : Yazılı soru önergesi

25.10.2014

Sayın İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/38215 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri kurum revirinde verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmekte; tüm muayene ve tedavi sonuçları kişinin sağlık dosyasına kaydedilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hasteneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte, infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır. Hükümlü ve tutukluların gerekli olan her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır. Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları da dâhil olmak üzere, bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi kılınmaktadır.

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, en az iki ayda bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Yine, sivil toplum denetimi kapsamında, 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince, Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirebilmekte, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletebilmekte, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamakta ve ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceleyerek değerlendirebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Isparta Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta,

1- Soru önergesinde adı geçen hükümlünün 15/01/2014 tarihli şikâyet dilekçesinde, kurumun birinci müdürü tarafından hakarete uğradığını, kurum doktorunun gerekli muayenesini yapmadığını, kurum personelinin kendisine kötü muamelede bulunup falakaya yatırdığını belirterek şikâyetçi olduğu,

2- Başsavcılıklarınca, hükümlünün şikâyeti üzerine adli soruşturma başlatıldığı, soruşturmanın hâlen derdest olduğu,

3- Hükümlünün talebi üzerine ceza infaz kurumu savcısı ile görüşüldüğü,
Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan